Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 09 Listopad 2006 17:44

Učinci tečajne politike na gospodarstvo Hrvatske u razdoblju 1994. – 2005. godine – VI put - Platna bilanca

Hrvatska je otvorena zemlja. U 1994. godini izvoz roba i usluga iznosio je 42.270 milijuna kuna što je 48,34% bruto domaćeg proizvoda, dok je uvoz roba i usluga iznosio 39.425 milijuna ili 45,09% bruto domaćeg proizvoda. Prema tome, u 1994. (ratnoj) godini izvoz i uvoz roba i usluga iznosili su 93,43%. U 2005. godini izvoz roba i usluga iznosio je 112.870 milijuna kuna ili 49,28% bruto domaćeg proizvoda, dok je uvoz roba i usluga iznosio 129.118 milijuna kuna ili 56,38% bruto domaćeg proizvoda. Prema tome, izvoz i uvoz roba i usluga u 2005. godini je iznosio 105,66% bruto domaćeg proizvoda.

Međutim, ako promatramo samo robnu razmjenu s inozemstvom u 1994. godini izvoz je sudjelovao u bruto domaćem proizvodu sa 29,14%, a uvoz 36,79%, odnosno izvoz i uvoz roba sudjeluje u bruto domaćem proizvodu sa 65,93%. U 2005. godini izvoz sudjeluje sa svega 23,39%, a uvoz sa 47,54%, odnosno sa 70,93%. Prema tome uvoz roba se je u strukturi bruto domaćeg proizvoda, u promatranom razdoblju, povećao za 29,2% što odgovara stopi rasta od 2,36%; a za uvoz respektivna je veličina: smanjenje učešća u raspoloživom bruto domaćem proizvodu za 19,7% što odgovara prosječnom godišnjem smanjenju od 2,02%. Bitno je uočiti da se, kao proporcija bruto domaćeg proizvoda, izvoz roba smanjuje i uvoz povećava.

Drugim riječima, zahvaljujući izvozu usluga, poglavito turizma, razmjena s inozemstvom ne pokazuje veći deficit . Ima li se u vidu gotovo stagnirajući izvoz roba nameće se zaključak da privredna struktura hrvatske privrede nije sposobna, u kratkom roku, dinamizirati robni izvoz i to valja identificirati kao realno ograničenje.

Deficit roba i usluga – kumulativno – iznosi 142.635 milijuna kuna što iznosi 62,28% domaćeg društvenog proizvoda iz 2005. godine. Promatramo li kumulativ deficita robne razmjene za razdoblje od 1994. do 2005. godine isti iznosi 389.106 milijuna kuna ili 169,89% bruto domaćeg proizvoda iz 2005. godine.

Prema tome, pored fiksnog tečaja i neprimjerene kreditne podrške poslovnih banaka uz visoku poreznu presiju izvozna orijentacija u dijelu robnog izvoza pokazuje opadajuću konkurentnost nacionalne proizvodnje.

Nastavlja se !